

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus sacerdotalis d' sacrame[n]tis: deq[ue] diuinis
officiis: et eoru[m] administrat[i]o[n]ibus**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1512

VD16 N 1517

Sequit s[e]c[un]da p[arti]s canonis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30634

partis missæ

se suū: sup^o no alios appellat fa-
mulos. Rō: qz qlibz dz se rputare
pctōrē z nō alios. Dī at hec obla-
tio fuit: qz sum^o empti oblatōe.
iuxta illd: Empti est p̄ctio mag^o.
S; z cuncte familie tue q̄ tibi fa-
mulant z seruiūt vt placat^o accipi-
as. lz em̄ de^o sit sp̄ placat^o. i. miseri-
cors q̄tū ē i ip̄o sacrificio: tñ sepe
offēdit ex pte mistroy qn̄ sunt in
pctō. Seq̄t: dies qz n̄ os. vbi petit
fed^o pac̄. vñ dr: Dies qz n̄ os i tua
pace dispōas. z loq̄t n̄ solū d pace
tpis/ s; etiā pector̄: q̄ ē cessatio a
pctis/ atqz ab et̄na dānatōe. Nos
eripi. vbi petit euasione carcer̄. s.
dānatōz ppetuā. Et i electoy tuo-
rū iubeas grege nūerari. vbi petit
adiūctōz cū elect̄. Per iesū ch̄m
dñm n̄m. Et istaz p̄ticulā sc̄tus
Brego. cōposuit. Fit at appositio
isti^o p̄ticule cert̄ diebz: vt i resur-
rectiōe z p̄te. Erq̄ em̄ petim^o re-
mūeratiōe q̄ fit p resurrectione
ch̄i z sp̄s̄s̄cti missionē: iō tūc fit
additio fm̄ alios etiā i cena dñi:
qz p illd sacrificiū tūc institutū dat̄
remūeratio. iuxta illd: Qui man-
ducat hūc panē zc. Nec aut̄ vba
dicēs sacerdos se pfūde inclinat:
fcās qz legal^o sacerdos sūmo cona-
mine obūbrabat ne videret̄: vl^o qz
orauit ch̄s pfūde se inclinādoz hu-
miliādo añ horā passiōis.

Seq̄tur sc̄da ps canonis:

¶ Nam obla-
tionē zc. Nec est sc̄da ps

canonis i q̄ ponit sacrificij p̄secre-
tio. Et hz tria dicta. P̄mo nanqz
vt^o p̄secreādi petit. Sc̄do ip̄a p̄se-
cratio pficit̄/ ibi: qui p̄die. Tertio
rei cōsecrate cōmēoratio exprimit̄
ibi: vñ z mēozes. Circa p̄mū p̄mo
ponit sacrificij oblatōz. Sc̄do ob-
latiōis b̄ndictōz/ ibi: q̄sum^o b̄ndi-
ctā. Tertio sacrificij trāssubstātia-
tionē/ ibi: vt nobis. Dic̄ ḡ: quā ob-
lationē. i. t̄renā materiā ad corp^o
filij tui destinātā fm̄wil. manitiū.
Tu de^o q̄sum^o in oibz. i. tota cogi-
tatiōe/ tota cōgnitiōe/ tota mēte et
toto itellectu: digner̄ facere b̄ndi-
ctā. i. p̄ quā hoies b̄ndicāt. Asscri-
ptā. i. p̄ quā hoies ascribunt̄ i ce-
lo. Ratā. i. p̄ quā de visceribz ch̄i
eē cēsēt. Rōnabilē. i. p̄ quā a be-
stiali sensu exuant̄. Acceptabilem
vt q̄ nobismetip̄is displicem^o per
hāc acceptabiles vnico filio ei^o si-
mus. Ita exponit Aug. de p̄se. di.
ij. vtz sub figura. S; Inū. expōit
referēdo ad ch̄z. B̄ndictā. i. imu-
nē a pctō. Assc̄ptā. i. sc̄ptur̄ p̄nū-
ciatā z figuratā. Ratā. i. nō trāsi-
toriā sic ver^o lex. Rōnabilē. i. q̄si
nō peculiarē: sic erat hostia lega-
lis: q̄ n̄ mūdabat a pctō. Accepta-
bilē ē illā de q̄ Esaias z Hierē.
dicūt: Obtulisti hostiā non acce-
ptā. Cōit̄ tñ h̄ referē ad differēti-
am oblatiōis iude. Illa em̄ tradi-
tio fuit maledicta: iō ista sit b̄ndi-
cta. Illa at̄ p̄sc̄pta vel disc̄pta de
libro viuētium: iō digneris facere
asc̄ptā illā. Illa fuit irrita. i. iniq̄ z
d̄restabil̄: iō de^o fac istā ratā. Itē
M. iij

Expositio quarte

illa fuit irrōnabil: iō de^o fac istam
rōnabilē. i. rōne plenā: vt fiat rōna
bile nre fuitur^s obsequiū. Ille red
didit mala p bonis pp^r qd repro/
bat^o ē: s; tu de^o fac hāc acceptabi/
lē p quā tibi nos reddas acceptos
Fuit autē h qnq; sig^s cruc^s: tres cō
munes sup panē z calicē sil^s q̄rta
aut sup panē/ z q̄nta sup calicē p
se. Et fecit qnq; loca vulnerū ei^o.
Et fm Jnā. tres fecit. xxx. denari
os p q̄b; vēdit^o ē ch̄s. Due autē
vēditionē z emptionē/ siue vēdito
rē z vēditū. Vel fm Bē. d. parā.
z fm wil. manitiū. significant tria
q̄ ch̄s fecit circa h sacm. Nā acce/
pit/ bñdixit et dedit: ecce tria. Et
spēali^r fit crux sup oblatam z vna
sup calicē. qz dixit: Hoc ē em cor/
pus meū. Et itez: bibite ex h oēs.
Et seq̄t: vt nobis corp^o z sanguis
fiat dilectissimi filij tui dñi nri Je
su ch̄i. Tūc petit trāsubstantiatio
nē panis in corp^o ch̄i p h vbum:
cū dic/ fiat. Illō em ē v̄b^o creatio
nis siue creator^s Bē. j. vbi dixit:
Fiat lux. Et seq̄t: Et factū ē ita.
Et n̄ dic sacerdos: vt faciā corp^o
ch̄i: qz n̄ ē nisi mister hui^o v̄ersi
onis. Jō n̄ in p̄p̄a p̄sona: s; i p̄sona
ch̄i dic/ fiat. Dic autē/ dilectissimi
filij tui: qz nlls p̄t eē dilect^o dō q̄n
tūcūq; sc̄r̄s sic ch̄s: rōne cui^o di
lectiōis pp̄ ip̄m tot^o mūdi pctā i
dulsi. Fuit at due cruce^s: vna su
p panē/ alia sup calicē: ad signifi/
candū q̄ hoc sacm valet ad salu
lutē corpis z aie.

Equitur

qui p̄dic. Hec v̄ba ad/
didit Alex. p̄m^o anno
dñi. cxxij. Et h̄ p̄ficitur zsecratio.
Circa qd p̄mo rep̄tat qd ch̄s i
cena fecit. Vñ dic: Qui p̄dic. i. vna
die anteq̄ passus ē: vel vna die p̄/
cedēte añ passionē/ accepit panē.
Et in h̄ loco terhis digit^s sup cor/
porale accipit sacerdos hostiā re/
uerent^r. Et dz eā tenere submissē:
nō on̄dēdo p̄plo vel m̄stro: ne vi
deat aliq̄ mō añ zsecratōz. Vñ di
cit/ accepit panē i sc̄t̄s ac venera
biles man^o suas: z eleuat^s i celum
ocul^s ad te deū p̄m suū oipoten
tē. Et h̄ eleuat sacerdos oculos su
pra i celū: i q̄ ch̄s fecit. qz oculos
ment^s debem^o eleuare i celū: vnde
veniat auxiliū nobis: vt dz in ps̄.
Quia oē bonū defursū descēdit.
Seq̄t: B̄as agēs: nō p se/ s; pro
nra redemptione. bñdixit: z fit ibi
crux sup hostiaz: q̄ fecit qz ch̄s
passus ē i natura hūana. s. i corpe
z aia: qz dixit/ Trist^s ē aia mea v̄
qz ad mortē. Et iō p se bñdicitur
hostia: z p se calix. Et nō itelligas
qz ch̄s bñdixit. i. crucez fecit sup
panē: cū x̄t^s cruc^s nllā fuit añ pas
sionē ei^o. s; bñdixit. i. v̄ba zsecra/
tiōis. s. illa/ h̄ ē em corp^o meū: sup
panē ptulit. tūc x̄tute x̄boz facta
est statū bñdicta trāsubstantiatio
panis i corp^o ch̄i. vñ expone. bñ
dixit. i. vum bñdictiōis x̄bis p ip̄m
platis dedit: vt trāsubstantiaret

Expositio quarta

etiā hūc calicē: qz idē ē nūc q̄ fuit
tūc i specie filii/ q̄tū ad materiaz
calicē: q̄tū vō ad p̄tētū ch̄i sāgui
nē idē ē i nūero q̄ fuit tūc. Addit
āt p̄clar: qz istō sacrificiū int̄ oīa
est p̄clarissimū. Un̄ p̄s. Calix me
us iebriās q̄ p̄clar⁹ ē. Seq̄t: i san
ctas ac venerabiles man⁹ suas: q̄
tpe recipiat sacerdos calicē i ma
n⁹. Seq̄t: Ite tibi gr̄as agēs. q̄d
referas ad illō q̄d dictū ē fili mō.
z fac sic pus agēdo gr̄as p̄eo p̄ri.
Seq̄t: bñdixit deditq; discipulis
suis/di. Accipite z bi. ex h̄ oēs zc.

Ecce enim ca

blix sanguis mei noui z et
ni testamenti mysteriū fi
dei/q̄ p vobis z p mult⁹ effūdet i
remissionē pctōz. Hoc totū ē de
forma p̄secratiōis sanguis: z expo
nē: h̄ ē calix sanguis mei. i. h̄ ē sā
guis me⁹ i calice p̄tēt: noui. i. vlti
mi: z et̄ni. i. p̄petui testam̄tē. my
steriū fidei. i. bñs secretā z abscon
ditā intelligētā tenēdā p̄ fidē: qz
aliō videt z aliud sub visis sp̄ebz
firmē cē credit. q̄ p vobis z p ml
tis effūdet in remissionē pctōz.
Dic notant p̄ mlty/z nō dic p oī
bus: qz lz p oībz effusus ē q̄tū ad
sufficiētā ita q̄ sufficiēs ē salua
re oēs/nō tā q̄tū ad efficaciaz: qz
nō oēs efficiūt saluati p ip̄m. Dic
gūt p vobis. q. d. iudeis: qz apli iu
dei erāt. z p mlty. s. gētilibz. in re
missionē pctōz. i. p̄pter remissio
nē peccatorū. His dictis eleuat
sacerdos calicē v̄t̄p̄plus adoret; scīēs iā ibi vacit̄ eē sanguinē ch̄i
sti. Aliq̄ at̄ eleuat tectū calicē/ali
q̄ discooptū: s; nō ē vis. Nā coop
tus desiḡt occultū z difficile my
steriū sacri hui⁹. discoopt⁹ aut̄ si
gnificat sepationē sanguis ch̄i a
suo corpe tpe passiōis. Et ob hāc
etiā cām sepationē cōsecrat̄ corpus
ch̄i z sanguis/ vt fcatio exp̄mā.
vt dic̄ Boira sup̄ Mat. xxvj. ca.
Nec q̄t̄escūq; fecerit̄ i mei mēo
riā faciet̄. hec clausula qz tā cōse
cratiōis corpis q̄s etiā sanguis re
spicit cōplētū: iō post vtrūq; ē
dicēda. Sciēdū etiā q̄ tpe deua
tiōis d; fieri a pp̄lo deuota incli
atio. vt d; in. c. sane. de cele. miss. z
pūt dici hec v̄ba a populo. vt dic̄
glo. ibidē. Salue lux mūdi/ v̄bz
p̄is /hostia v̄a/viua caro/deitas
itegra/ver⁹ bō. Pūt etiā dici ista
Trāsubstantiant̄ res iste i corp⁹
z sanguinē tuū dñe/ad honorē et
laude nois tuī/ad remissionē pec
catorū z ad salutē aiāz n̄raz. Po
test etiā dici tūc P̄ri n̄ zc. Un̄ et
mēores dñe nos fui tui. vbi poni
tur p̄secrate rei cāmēoratio: qz cī
ch̄is dixit. Hoc facite i meā com
mēorationē. iō z p̄sbyr̄ dic̄. Un̄ et
mēores nos fui tui. Hoc dicunt
m̄stri cā hūilitat̄ vocantes se ser
uos. S; z hec plebs tua sc̄ta. i. p̄
baptismū sc̄rificata: eiusdē ch̄i fi
lij tuī dñi dei n̄ri/tā brē passiōis.
Et h̄ sacerdos manus extēdit ad
modū. cruc̄: vt p̄ illā extensionē
manuū suāz/extensionē manuū
ch̄i rep̄ntet i cruce. Cōtra q̄d tū.